

**A Nemzeti Adó- és Vámhivatal
által kiadott**

3012/2016. útmutató

**a belépési gyűjtő árunyilatkozatok kezeléséről és a Behozatali Ellenőrző Rendszer
működéséről**

A belépési gyűjtő árunyilatkozatokkal kapcsolatos rendelkezések gyakorlati végrehajtásához az alábbi útmutató nyújt segítséget.

1. Jogszabályok

1. A belépési gyűjtő árunyilatkozatok kezelése során az alábbi jogszabályokat kell figyelembe venni:
 - a) az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: UVK);
 - b) a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2015/2446 bizottsági rendelet (a továbbiakban: FJA);
 - c) az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2015/2447 bizottsági rendelet (a továbbiakban: VA);
 - d) az uniós vámjog végrehajtásáról szóló *2017. évi CLII. törvény* (a továbbiakban: Vtv.);¹
 - e) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szerveinek hatásköréről és illetékességéről szóló 485/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet;
 - f) az uniós vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 11/2016. (IV. 29.) NGM rendelet.

2. A belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtása

2. Az Unió vámterületére beszállított árukra vonatkozóan belépési gyűjtő árunyilatkozatot kell benyújtani.
3. A belépési gyűjtő árunyilatkozatot a fuvarozónak, vagyis annak a személynek kell benyújtania, aki az árut az Unió vámterületére beszállítja.
4. A belépési gyűjtő árunyilatkozatot a fuvarozó helyett a következő személyek valamelyike is benyújthatja:
 - a) az importőr, vagy a címzett, vagy más olyan személy, akinek a nevében vagy akinek az érdekében a fuvarozó eljár;
 - b) bármely személy, aki képes arra, hogy a szóban forgó árut a belépési vámhivatalnál vám elé állítsa vagy állíttassa, amennyiben az ellenkezőjére utaló bizonyíték nincs, abban az esetben a vámhatóságok feltételezik, hogy a fuvarozó a szerződéses megállapodás alapján beleegyezését adta és a harmadik fél a belépési gyűjtő árunyilatkozatot a fuvarozó tudtával nyújtotta be.

¹ Módosította a 3003/2018. útmutató, érvényes: 2018. március 29-től

5. Kombinált fuvarozás esetén (pl. kamion szállítása hajón), amennyiben az Unió vámterületére belépő szállítóeszköz csak egy olyan másik szállítóeszközt szállít, amely az Unió vámterületére történő belépést követően saját maga fog közlekedni, mint tényleges szállítóeszköz, a belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtásának kötelezettsége az ilyen szállítóeszköz üzemeltetőjére hárul. A bejelentés tekintetében megjegyzendő, hogy szárazföldi és folyami fuvarozást érintő kombinált fuvarozás esetén – mivel a „Szállítóeszköz azonosítója” rovatban a hajó azonosítóját kell beírni – a kamionok rendszámát a „Egyedi hivatkozási szám” mezőben lehet feltüntetni.

6. A belépési gyűjtő árunyilatkozat elektronikusan, az Unió vámterületére történő megérkezést megelőzően – az FJA 105-111. cikkeiben meghatározott határidők figyelembe vételével – kell benyújtani. Amennyiben ez nem történt meg, legkésőbb az áruk vám elé állításakor a vámhatóság kötelezi a fuvarozót, hogy haladéktalanul pótolja a belépési gyűjtő árunyilatkozat elektronikus benyújtását.

7. A belépési gyűjtő árunyilatkozatot az első belépési vámhivatalnál, megadott határidőn belül kell benyújtani azt megelőzően, hogy az árut beszállítják az Unió vámterületére. A vámhatóságok megengedhetik a belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtását más vámhivatalhoz is, feltéve hogy ez utóbbi a szükséges adatokat azonnal közli az első belépési vámhivatallal, vagy azokat annak elektronikus úton a rendelkezésére bocsátja. Magyarországon nincs benyújtás helye szerinti vámhivatali funkció (ún. „Office of Lodgement”), mely továbbítaná a belépési gyűjtő árunyilatkozatot a megadott belépési vámhivatalnak, így a fuvarozónak vagy képviselőjének minden esetben a tényleges belépési vámhivatalhoz kell közvetlenül megküldenie a belépési gyűjtő árunyilatkozatot.

8. A belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtására szállítóeszköz, szállítmány, fuvarlevél szintjén, illetve bármilyen további bontásban is sor kerülhet, az ügyfél döntése alapján.

9. A bejelentésnek minden esetben tartalmaznia kell a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Uniós Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó, a szükséges elektronikus rendszerek működésbe lépéséig alkalmazandó átmeneti szabályok tekintetében történő kiegészítéséről, valamint az (EU) 2015/2446 bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet módosításáról szóló 2016/341 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 9. melléklet A. függelék 1-7. tábláiban előírt, belépési gyűjtő árunyilatkozatra vonatkozó adatokat szállítási módokként.

10. A belépési gyűjtő árunyilatkozatban meg kell adni az áruk útvonala országainak kódját. Ezen adatelem esetében tehát azoknak az országoknak a kódját kell megadni megfelelő sorrendben, amelyeken az áruk végighaladnak az eredeti indulás és a végső rendeltetés országa között. Amennyiben egy szállítóeszközön fuvarozott áruk indulási országa különböző, akkor külön belépési gyűjtő árunyilatkozatot kell tenni az árukra vonatkozóan, figyelemmel arra, hogy egy belépési gyűjtő árunyilatkozatban csak egy útvonal országainak kódja szerepel.

11. A biztonsági és védelmi típusú vagy kombinált engedélyezett gazdálkodói (a továbbiakban: AEO) tanúsítvánnyal/engedéllyel rendelkező bejelentő – feltéve, hogy a belépési gyűjtő árunyilatkozatban szereplő áruk címzettje is biztonsági és védelmi típusú vagy kombinált AEO tanúsítvánnyal/engedéllyel rendelkező gazdálkodó – csökkentett adattartalmú bejelentést tehet.

12. Az AEO státuszok kölcsönös elismerési egyezményben (a továbbiakban: MRA) részt vevő országok gazdálkodói feladói szerepkörben eljárva szintén élhetnek a 11. pontban említett egyszerűsítéssel, ilyen esetben a feladó rovatban a harmadik ország által kiadott MRA azonosítók kerülnek feltüntetésre, amelyet a vámhivatalnak el kell fogadnia.

13. Amennyiben az Unió területére beszállításra kerülő áruk árutovábbítási eljárásban kerülnek továbbszállításra és az árutovábbítási eljárás szerint megadott, az Új Számítógépesített Tranzit Rendszerbe (a továbbiakban: NCTS) beküldött adatok magukba foglalják a belépési gyűjtő árunyilatkozathoz megkövetelt összes adatot, abban az esetben önálló belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtására nincs szükség.

3. Belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtása alóli mentesség

14. Nem kell belépési gyűjtő árunyilatkozatot benyújtani:

- a) az olyan szállítóeszközzel fuvarozott árura, amely az Unió vámterületének felségvizein vagy légterén megállás nélkül halad át;
- b) a Svájcból, Liechtensteinből, Norvégiából, illetve az Andorrából érkező árukra vonatkozóan, nevezett országokkal kötött nemzetközi szerződés alapján; valamint
- c) az FJA 104. cikkben említett áruk esetében.

4. Belépési gyűjtő árunyilatkozat feldolgozása, a Behozatali Ellenőrző Rendszer működése

15. A belépési gyűjtő árunyilatkozat feldolgozása, kezelése tekintetében került létrehozásra a Behozatali Ellenőrző Rendszer (a továbbiakban: ICS) alkalmazás, melynek célja a belépési gyűjtő árunyilatkozat fogadásának, feldolgozásának biztosítása, a kockázatelemzés eredményének regisztrálása, valamint a kockázati eredmény továbbítása a következő belépési vámhivatal részére.

16. A bejelentő a belépési gyűjtő árunyilatkozatot elektronikusan küldi be a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Külső Kommunikációs Központ 2.0-n (KKK 2.0-n) keresztül az ICS-be, amelyre a rendszer – helyes adatokkal rendelkező belépési gyűjtő árunyilatkozat esetén – automatikusan küldi el a művelethivatkozási számot (a továbbiakban: MRN).

17. A beküldött belépési gyűjtő árunyilatkozat kapcsán felmerülő adatkitöltési hiba esetén a rendszer automatikusan elutasítja a belépési gyűjtő árunyilatkozatot. Erről a bejelentő üzenetet kap.

18. Amennyiben a beküldött belépési gyűjtő árunyilatkozatot tartalmazó elektronikus üzenet felépítése és formátuma nem megfelelő, a KKK 2.0 hibáüzenetet küld vissza a bejelentőnek.

5. Belépési gyűjtő árunyilatkozat módosítása

19. A belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtója a belépési gyűjtő árunyilatkozat egy vagy több adatát a benyújtást követően módosíthatja (UVK 129. cikk (1) bekezdés). Nem lehetséges a módosítás, ha a vámhatóság értesítette a belépési gyűjtő árunyilatkozatot benyújtó személyt arról, hogy szándékában áll megvizsgálni az árut, vagy a vámhatóság megállapította, hogy a belépési gyűjtő árunyilatkozat adatai helytelenek vagy az árut már vám elé állították.

20. Az UVK 129. cikk (1) bekezdés a), b) és c) pontjaiban foglaltakon túl, a biztonsági és védelmi célú kockázatelemzés megfelelő elvégzése és regisztrálása érdekében azonban a belépési gyűjtő árunyilatkozat nem módosítható – informatikai korlátozás miatt – az érkezési értesítés és az átirányítási üzenet benyújtását, illetve a beléptetés elvégzését követően.

21. Amennyiben a belépési gyűjtő árunyilatkozatot benyújtó személyére, a képviselőjére, valamint az első belépési hivatalra vonatkozó adatok nem megfelelőek, akkor a belépési gyűjtő árunyilatkozat adatai technikai okokból nem módosíthatóak. A felsorolt adatokban történő eltérés esetében tehát a helyes adatokat tartalmazó új belépési gyűjtő árunyilatkozatot kell benyújtani, illetve a vámhivatalnak megkövetelnie.

22. Olyan esetekben, amikor a légi fuvarozás esetében az első belépési vámhivatalnál beléptetett légi szállítóeszköz már elindult a következő belépési vámhivatalhoz, akkor a belépési gyűjtő árunyilatkozat módosítása értelemszerűen szintén nem lehetséges.

23. Amennyiben a módosítás lehetséges, akkor a belépési gyűjtő árunyilatkozatot benyújtó személy elektronikus úton módosítási kérelmet nyújthat be az ICS-be, hivatkozva a korábbi bejelentés MRN-re. Az üzenetnek tartalmaznia kell az eredeti belépési gyűjtő árunyilatkozat összes adatát, a módosításokkal korrigálva.

24. A módosítási kérelem automatikusan elutasításra kerül, amennyiben:

- a) a gazdálkodót korábban arról tájékoztatták, hogy a belépési vámhivatal meg kívánja vizsgálni az árukat; vagy
- b) a vámhatóság megállapította, hogy a módosítási kérelemben szereplő adatok pontatlanok; vagy
- c) a belépési vámhivatal elfogadta az érkezési értesítést, és már engedélyezte az áruk kirakodását; vagy
- d) adott árukra vonatkozóan már átirányítási kérelmet nyújtottak be.

25. Amennyiben a módosítás érvényes, akkor a módosítás elfogadásáról a rendszer automatikusan értesíti a belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtóját.

26. Ha a belépési gyűjtő árunyilatkozat adatait különböző személyek nyújtják be, minden személy számára csak az általa benyújtott adat módosítása engedhető meg.

27. A vámhatóságok haladéktalanul értesítik a belépési gyűjtő árunyilatkozat adataira vonatkozó módosítást benyújtó személyt a módosítás nyilvántartásba vételéről vagy elutasításáról. Ha a belépési gyűjtő árunyilatkozat adataira vonatkozó módosítást a fuvarozótól eltérő személy nyújtja be, a vámhatóságok értesítik a fuvarozót is, feltéve, hogy a fuvarozó ezt kérte és hozzáférése van az elektronikus rendszerhez.

6. Átirányítási kérelem kezelése

28. A VA 189. cikke alapján, ha egy, az Unió vámterületére belépő tengerjáró hajót vagy légi járművet átirányítanak, és várhatóan elsőként egy olyan tagállamban található vámhivatalhoz érkezik, amelyet a belépési gyűjtő árunyilatkozaton nem jelentettek be útvonal szerinti országgént, a szóban forgó szállítóeszköz üzemeltetője köteles az átirányításról tájékoztatni a belépési gyűjtő árunyilatkozatban első belépési vámhivatalként feltüntetett vámhivatalt.

29. Az átirányítási kérelem benyújtására csak abban az esetben kerülhet sor, ha a tényleges első belépési vámhivatal és az átirányítási üzenetben megjelölt belépési vámhivatal más tagállamban van. Amennyiben Magyarországon van mindkét vámhivatal, úgy az átirányítási kérelem helyett, a belépési vámhivatal kódjának rögzítő felületen vagy az érkezési értesítés üzenetben történő átírása szükséges.

30. Az előre bejelentett belépési vámhivatal automatikusan feldolgozza az átirányítási kérelmet, és amennyiben az átirányítás végrehajtható, akkor az átirányítási kérelem jóváhagyásáról automatikusan értesíti a bejelentőt, illetve késedelem nélkül megküldi a belépési gyűjtő árunyilatkozatot a tényleges belépési vámhivatalnak.

31. Az átirányítási kérelem helyett lehetőség van a tényleges belépési hivatalnál új belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtására is. A korábban bejelentett belépési gyűjtő árunyilatkozat automatikusan törlésre kerül a bejelentett első belépési hivatal rendszerében, amennyiben az áruk egyáltalán nem kerülnek bemutatásra a belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtását követő 200 napon belül. A belépési gyűjtő árunyilatkozattal kapcsolatban további teendő a bejelentett belépési vámhivatalnál nincs. Amennyiben azon árukat, amelyekre vonatkozóan belépési gyűjtő árunyilatkozatot nyújtottak be, nem szállítják be az Unió vámterületére, az említett árunyilatkozatot a nyilatkozattevő kérelmére is érvényteleníteni lehet.

32. Az átirányítás iránti kérelem automatikusan elutasításra kerül:

- a) az átirányítási üzenetben feltüntetett MRN felépítése érvénytelen;
- b) a belépési gyűjtő árunyilatkozat nem található a rendszerben; vagy
- c) a szállítmány nincs átirányításhoz megfelelő állapotban (pl. már átirányítva, vagy érkeztetésre került), ezen esetekben a kérelem elutasításáról az ICS automatikusan értesítést küld a bejelentő részére.

33. Amennyiben a kérelem elutasítására hibás bejelentés miatt került sor, abban az esetben az átirányítási kérelem újraküldhető. Amennyiben azonban a szállítmány már korábban átirányításra került, az újraküldés is eredménytelen lesz.

34. Amennyiben a belépési gyűjtő árunyilatkozat adatai árutovábbítási vám-árunyilatkozat adataival (az NCTS-ben) kerültek megadásra, abban az esetben nincs szükség átirányítási kérelemre, az NCTS-ben kell kezelni az átirányítást.

7. Átirányítás kezelése, amennyiben Magyarországon található az első tényleges belépési vámhivatal

35. Amennyiben a belépési gyűjtő árunyilatkozat másik tagállamban került benyújtásra, azonban az érintett szállítóeszköz ténylegesen valamelyik magyarországi belépési vámhivatalnál jelenik meg, abban az esetben a fuvarozó vagy képviselője a vám elé állításkor közli a másik tagállam által kiadott MRN azonosítót (vagy a szállítóeszköz azonosítóját), amely alapján az ICS-ben – amennyiben a másik tagállam az adatokat megküldte – ellenőrizhető a belépési gyűjtő árunyilatkozat állapota.

8. Érkezési értesítés elektronikus formában

36. A fuvarozó vagy a vám elé állítást végző gazdálkodó az áruk megérkezését követően személyesen vagy az ICS alkalmazásba beküldött elektronikus érkezési értesítéssel bejelenti a szállítóeszköz megérkezését.

37. Amennyiben az érkezési értesítés elektronikus formában történik (jellemzően légi és vasúti forgalomban), abban az esetben:

- a) ha az érkezési értesítés érvénytelen, akkor az érkezési értesítés elutasításra kerül, vagy
- b) ha az érkezési értesítés érvényes, akkor annak adatai a rendszerben automatikusan tárolásra kerülnek.

38. A szükséges ellenőrzésről az eljáró pénzügyőr értesíti a fuvarozót.

9. Érkezés bejelentése személyesen

39. Azokban az esetekben, amikor a bejelentés személyesen történik – főként közúti, folyami valamint esetenként vasúti fuvarozás esetén – az érkezési értesítésre az áruk vám elé állításával egyidejűleg kerül sor.

40. Amennyiben az érkezési értesítés személyesen történik, abban az esetben az ügyfél – akár szóban, akár írásban (pl. fuvarlevélre vagy egyéb okmányra feljegyzéssel) – közli a belépési vámhivatallal a benyújtott belépési gyűjtő árunyilatkozatra kiadott MRN-t. Az ügyfél által közölt MRN(-ek) alapján a belépési vámhivatal az ICS-ben ellenőrzi a belépési gyűjtő árunyilatkozat(ok) állapotát.

41. Amennyiben a szállítmány ellenőrzésre ki lett jelölve, abban az esetben a szükséges ellenőrzésről az ügyfelet a belépési vámhivatal haladéktalanul értesíti.

10. Légi fuvarozás sajátosságai

42. Az ellenőrzésre kijelölt tételek esetében a kijelölt személy tájékoztatja a gyűjtő árunyilatkozat benyújtóját vagy a „handling” szervezetet az ellenőrzés tényéről, helyéről és idejéről. A pénzügyőr az ügyfelet ezen információkról ügyfél által megadott elektronikus levelezési címre küldésével – legkésőbb az érkezési értesítés fogadásakor – értesíti annak érdekében, hogy az áruk ellenőrzését el lehessen végezni.

11. A részben megérkezett küldemények kezelése légi fuvarozás esetén

43. Amennyiben légi fuvarozásban egy belépési gyűjtő árunyilatkozatban feltüntetett szállítmánynak csak egy része érkezik meg adott légi szállítóeszközzel, a szállítmány másik része egy későbbi időpontban kerül az Unió vámterületére beszállításra, és nem lehet megállapítani, hogy a bejelentett szállítmány melyik része érkezett meg, és melyik nem, akkor a teljes szállítmányra vonatkozóan benyújtott árunyilatkozatot el kell fogadni. Ebben az esetben a belépési gyűjtő árunyilatkozatot benyújtó személy nem szankcionálható amiatt, hogy több árut jelentett be annál, mint amennyi ténylegesen megérkezett.

44. Amennyiben a szállítmány többi része is megérkezik, akkor azokra vonatkozóan új belépési gyűjtő árunyilatkozatot kell benyújtani.

12. Érkezési értesítés a tényleges soron következő vámhivatalnál légi fuvarozás esetén

45. Ha több vámhivatal érintett, akkor a vám elé állítást a másodlagos belépési vámhivatalnál el kell végezni. Ha az első belépési vámhivaltól nem érkezett üzenet a szállítmányra

vonatkozóan, úgy a másodlagos belépési vámhivatal az első belépési vámhivataltól lekéri a vonatkozó adatokat, és a megérkezett válaszüzenet alapján kerülhet sor a szükséges ellenőrzésre. Ebben az esetben a bejelentő vagy már rendelkezik egy másik tagállam által kiadott MRN-nel, amellyel beküldi az érkezési értesítést, vagy járatszámmal küldi be az érkeztetési üzenetet.

46. A több belépési vámhivatallal érintett szállítmányok esetében az ICS által az ÁRUREG-nek átadott adatok tekintetében, az ÁRUREG-be „ELEKTM” üzenettel – elektronikus úton – az összes kirakódásra kerülő áru pontos adatait be kell küldeni.

47. Az ÁRUREG-be ELEKTM üzenetet csak elektronikus bejelentésre jogosító engedéllyel rendelkező gazdálkodó tud beküldeni, így ezen engedély hiányában a vámfelügyeleti adatok pontosítása a belépési vámhivatal közreműködésével, csak manuálisan valósulhat meg.

13. Vasúti fuvarozás sajátosságai

48. Az ÁRUREG-ben történő indítás esetén – tekintettel arra, hogy a belépési gyűjtő árnyilatkozat nem tartalmazza a vámfelügyelethez, illetve nemzeti árutovábbításhoz kapcsolódó minden adatot – a hiányzó adatok pótlását a nemzeti árutovábbítás indítása érdekében el kell végezni. Amennyiben az ügyfél elektronikus bejelentésre jogosító engedéllyel rendelkezik, úgy ezt a kiegészítést/módosítást „ELEKTM” üzenet beküldésével megteheti. Egyéb esetben a belépési vámhivatalnak kell a kiegészítést/módosítást végrehajtania.

14. Nemzeti szankciók

49. Amennyiben megállapítást nyer, hogy belépési gyűjtő árnyilatkozatot be kellett volna nyújtani, azonban erre nem került sor, akkor a vám elé állítás alkalmával kell a belépési gyűjtő árnyilatkozatot benyújtani, ami azonban értelemszerűen a szállítmány késedelmes beléptetését vonja maga után.

50. *Amennyiben a belépési gyűjtő árnyilatkozat benyújtására késedelmesen került sor, és a vámhivatal nem tartja elfogadhatónak a késedelem indokolását, akkor a Vtv. 84. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 84. § (2) bekezdés f) pontja alapján vámigazgatási bírság kiszabásának van helye.*

51. *Amennyiben valamely szállítmány tekintetében megállapítást nyer, hogy belépési gyűjtő árnyilatkozat benyújtására a belépést követő vámeljárással alá vonásáig vagy vámjogi műveletre vonatkozó indítvány benyújtásáig egyáltalán nem került sor, szintén lehetőség van vámigazgatási bírság kiszabására, a Vtv. 84. § (1) bekezdés a) pontja és 84. § (2) bekezdés f) pontja alapján.*

52. *A vámigazgatási bírság kiszabása során az eljáró vámhivatal elsődlegesen a fuvarozó felelősségét vizsgálja. Mindazonáltal, ha a tényállás tisztázása során megállapítja, hogy a belépési gyűjtő árnyilatkozatot a fuvarozó helyett az UVK 127. cikk (4) bekezdés a) vagy b) pontjában említett valamely személynek kellett volna benyújtania, az eljárás során e személy felelősségét is vizsgálja. Amennyiben a vámhivatal a tényállás tisztázása során több személy – tehát a fuvarozó és például az importőr – kötelezettségmulasztását is megállapítja, a Vtv. 85. §*

(7) bekezdése alapján a szankciót a jogsértés megvalósulásában érintett valamennyi személy terhére alkalmazza.²

15. Záró rendelkezések

53. Az útmutató a kiadmányozás napját követő 3. naptól érvényes.

54. Az útmutató érvényessége kezdetének napjától a belépési gyűjtő vámáru-nyilatkozatok kezeléséről és a Behozatali Ellenőrző Rendszer működéséről szóló 2006/2011. útmutató érvénytelen.

Budapest, 2016. július 15.

Tállai András
a Nemzeti Adó- és Vámhivatal
vezetője

² Módosította a 3005/2021. útmutató, érvényes: 2021. július 26-tól